

otthonos és (olykor fenyegetően) ismeretlen folyamatos egymásba járásáról van szó. És talán nem túlzás azt állítani, hogy a kötet rejtett főszereplője Kundri, akin bűne miatt már két évezrede *a sírásra való képtelenség* átka ül. Ehhez a mozzanathoz való kapcsolódásként is olvashatók az *epilógus* utolsó sorai: „istenem, hogy // szerettük az esőt; folyt / az arcunkon, mint a könny.” (59.) Ugyanez szól kimért, visszafogott és mégis felkavaró erejű szavakkal arról is, milyen tétje van annak, amikor az ember tükörbe pillant.

Theodor W. Adorno Wagnerről írt monográfiáját a következő szavakkal zárja: „A tehetetlen ember szorongásának kimondásával segítséget nyújthatna – ha mégoly erőtlenül és áttételesen is – a tehetetleneknek, és újból megígérhetné azt, amit a zene ősrégi tiltakozása ígért: a szorongás nélküli életet.” Ezt, ennek esélyét – az ígért ígértét – nyújtja számunkra Varga Mátyás költészete.

Bartók Imre

